

SLOVENSKI TEDNIK

Leto III, štev. 154

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

— Cena 15 cent

Uredništvo in upravljanje
Calle CORRIENTES 633, Escr. 43, U. T. 31 Retiro 3834
Sprejemanje strank vsak dan od 16—19

Buenos Aires, sobota, dne 26. marca 1932.

Naročnina za pol leta \$ 8. arg. 4.—
celo leto \$ 8.—, Inozemstvo Dolar 4.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

PRAZNIK VSTAJENJA

Zvonovi cerkva, ki so bili obmolknili na veliki četrtek, se danes spet veselo oglašajo, vzbujajoč v vernikih spomin na največje svetopisemsko čudo, spomin na vstajenje Gospodovo.

Cerkev praznuje danes zmago življenja nad smrtjo, zmago pravice nad krivico, zmago ljubezni nad sovraštvom.

Misel nam plove tja daleč preko morja, v idiličnost domačih krajev, ter obnavlja v nas spomine na srečne dni, ko smo ta veliki praznik obhajali v družbi svojih držajih. Kako vse lepše je branelj zraku srebrni glas donutil zvonov; trušč velikomestni ga ni oskrunal. Kako vse globlje je segal v srca: vrvenje velikomestno ni kazilo prazničnega razpoloženja. V živih barvah vstaja v naših dušah prijetna slika: procesija na vasi, praznično razpoloženi obrazi, ženice z "Zegnom" v eulieah; ušesu se skoro dozdeva, da čuje brenčanje orgel in vesele zvoke pesmi:

"...Zveličar je iz groba vstal, Kraljestvo smrti pokončal..."

Kako srečni so bili oni časi pred vojno, ko za današnjo generacijo še ni bila napočila doba trpljenja! Danes pa... v kako kričečem nasprotju s praznikom, ki ga obhajamo, je slika, ki jo nudi svet!

Velika noč — zmaga ljubezni nad sovraštvom!

Pa se ozremo in vidimo, kako sta se razpasli mržnja in zavist med narodi in v narodih samih. Strankarske težje se skušajo uveljavljati z nasiljem. Z nezaupnim očesom motri sosed sosed, države se vedno bolj oborožujejo. Na Skrajnjem vzhodu se nebo rdeči od bojnega svita...

Kako daleč si ljubezen! Kako si se razpaslo, sovraštvu!

Velika noč — zmaga prav-

vice nad krivico!

V svetu pa se krivica šoperi nad pravico kakor morada še nikoli. Laž zvijačnega zmaguje nad poštenim, pest nasilnega nad slabotnim. Ona pest, ki smo jo tudi mi, primorski izseljenci, tako kruto občutili, da so se nad nami izpolnile pesnikove besede:

"med nas je usekalo in nas razteplje po sveti..."

Uskalo je v družine: očete je ločilo od otrok, može od žen, sinove od staršev.

**

Velika noč — zmaga življenja nad smrtno!

Gospodarski krizi, ki tlači milijone ljudi, ni videti konca. Kakor kužna boleznen, ki ji ni najti zdravila, se le še bolj širi in zajema že tudi takšne države, ki je doslej skoraj niso občutile. Milijoni družin gledajo s strahom v jutrišnji dan. Koliko nedolžnih otrok izteguje ročice, proseč kruha, pa jim ga matere ne morejo dati! Smrt se skriva za bedo in straši vsepo-vsod.

**

Slika, ki jo nudi današnji svet, ni slika velike noči. Slika tuge in trpljenja je to, slika velikega petka, ki kakor mora tlačiti človeški rod.

**

A po velikem tednu pride velika noč. Po trpljenju in smerti pride vstajenje!

S tem prepričanjem naj prepoji naše duše današnji veliki Gospodov praznik!

Predolgo že tlačita svet sovraštvu in krivico, predolgo že pritiska nanj beda. Tudi za človeštvo ne more biti več daleč praznik vstajenja, ne more biti več daleč dan, ko bosta ljubezen in pravica spet prišli do veljave, ko bo v svetu začvetelo novo življenje, in bo blagostanje prepo-dilo današnjo bedo.

V tem prepričanju, bratje, obhajajmo danes praznik Gospodovega vstajenja! In z vročo željo, da bi se to veliko upanje vseh ponižanih in trpečih skoro uresničilo, vam

voščimo: srečno Alelujo!

FAŠISTI SO PRIPRAVLJALI V NEMCIJI DRŽAVNI PREOBRAT

Nemška vlada je silno ener-gično nastopila proti nemškim fašistom, Hitlerjevim triastašem, ki so imeli name-s s silo se polastiti vlade, v slučaju, da bi bil njihov kan-didat pri prvih volitvah poražen in če bi bil izvoljen Hindenburg. Radi tega je da-la nemška vlada zasesti številne urade fašistične stranke širom republike, posebno v Prusiji. Te zasedbe

se imele namen popolnoma pojasniti izdajalsko delo hitlerijancev, kar se je tudi posrečilo, kajti iz zaplenjenih dokumentov je dokazano, da

so fašisti pripravljeni državljansko vojno, katera bi imela težke posledice. Med tem se pa razvija bujna propa-ganda za bodoče volitve, ki se bodo vršile v nedeljo, dne 10. aprila.

NI SLEDU ZA LINDBERGHOVIM SINOM

Za ugrabljenim Lindberghovim sinom še vedno ni nobenega sledu, kljub temu, da se je preiskalo nad sto različnih sledi ter se potrošilo velikanske svote denarja. Ko so vprašali za mnenje o ugra-bitvi italijansko vedeževalko Rosino Bigazzi, ki živi v Napoli, je odgovorila, da je dete umrlo v istem mestu, v katerem je bilo ugrabljeno. Kljub temu pa stariši otroka še niso izgubili upanja, da ga najdejo živega in zdravega.

ATENTAT V EGIPTU

Na egiptovskega ministrskega predsednika Sydki Pašo je bil napravljen v nedeljo terorističen atentat. Vržena je bila proti njemu bomba v momentu, ko se je peljal po neki centralni cesti, ki se je pa razpočila, ko je bil predsednik že izven njenega območja, radi česar je ostal popolnoma nepoškodovan.

Policija smatra, da je bila vržena le v svarilo ter da atentarji niso imeli namena predsednika ubiti. Aretiranih je bilo takoj kakih 17 oseb, ki so baje v zvezi z atentatom.

Tardieu in podunavska gospodarska zveza

Tardieu, francoski ministarski predsednik, je spravil na dan nov, velikanski problem, katerega realizacija bi imela širok odmev po vsem svetu. Gre se, za nič manj, kot za ustanovitev podunavske gospodarske zveze, katera naj bi obsegala vse države, ki so tvorile bivši avstro-ogrski imperij.

Projekt bi bil velike važnosti predvsem za Francijo, ker bi na ta način ne bilo niti mislit na združitev Nemške Avstrije z Nemčijo. Toda, kaj bo pa rekla Italija? Zbogom sanje o italijanskem imperiju! Veliki Cezar Mussolini, poražen in mornolčati, ker je tudi Anglia dala svoj "benepacit".

Problemi celotne Evrope je danes silno zamotan. Evropa se vedno bolj zaveda temne nevarnosti, ki ogroža njen gospodarski ustroj. Komaj je minilo eno desetletje po svetovni vojni, že je pritisnila na svet najhujša trgovska in industrijska depresija, kar jih pozna moderna doba. Sedanjem gospodarski ustroj in družabni red dobivata udarec za naredcem, kljub temu se pa narodi v mnogih državah še ne zavedajo pravega položaja, kakor tudi nevarnosti, katera grozi s strani ekstremnih elementov, to pa radi tega, ker jim politični voditelji prikrivajo realno stanje.

V tej krizi je treba torej iskati jedro Tardieu-jevega načrta. Da je pa ta zveza potrebna, nam jasno kaže pretirani nacionalizem, kajti gospodarska stran tega nacionalizma nas vodi do carinskih zidov, ki so velikanska ovira normalnemu trgovskemu razvoju.

Današnji socialni sistem ne odgovarja več potrebam človeštva, ker velikanski napredok znanosti, ki se najbolj izraža v iznajdbah strojev in njih uporabi, ni v skladu s človečanskimi principi.

Edino sredstvo, ki bi evropskim narodom lahko po-

magalo, bi bila združevanje, kakor si jo je zamislil pokojni Briand, ki se pa za sedaj še ne da izvesti, ker so interesi prizadetih držav preveč križani.

Podunavske države so zalezle v strašansko gospodarsko krizo. Z ozirom na političen upliv, katerega ima Francija, poleg gospodarskih interesov v vseh teh državah, si je domislil Tardieu, da bi bil za njegovo državo najbolj pametno in obenem najbolj potrebno, da bi se vse te države združile v nekako carinsko zvezo. Ta projekt bi bil tudi mnogo lažje izvedljiv, kakor gori imenovani Brian-dov načrt. Z združitvijo vseh teh gospodarskih sil bi se namreč dalo tudi onejiti oboroževanje, ki tako silno ovira miren gospodarski razvoj vseh držav, naj si bo njih finančni položaj kakršenkoli. Ustvarila bi se na ta način mogočna gospodarska edinica, katere glas bi v svetu nekaj zaledel, na vsak način bi pa Francija imela v njej vrnega prijatelja.

Nacionalizem je še mlad pojav, ki se je porobil na razvalinah fevdalizma. V svoji pretirani obliki, fašizmu in nacionál-socijalizmu, je še mlajšega izvora in Tardieu smatra, da bi ne bilo preveč težko premagati vseh teh o-vir, ki bi postale malenkoste- ne ter ustanoviti zvezo, od katere bi imeli vsi prizadeti koristi. Gospodarski problem srednje Evrope bi bil na ta način deloma razrešen.

Bodočnost nam bo pokazala, ali ima prav in bo li kaj napravil. S. F.

ZMANJŠANJE ARGENTINSKEGA IZVOZA

V prvih dveh mesecih le-tošnjega leta se je argentinski izvoz zmanjšal za 43.5% v primeri z isto dobo lanskega leta. Celoten izvoz je znašal 112.861.000 zlatih \$, dočim je znašal uvoz 60.654.000 \$ o.s.